Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentsed versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

►B **EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 650/2012,**

4. juuli 2012,

mis käsitleb kohtualluvust, kohaldatavat õigust ning otsuste tunnustamist ja täitmist, ametlike dokumentide vastuvõtmist ja täitmist pärimisasjades ning Euroopa pärimistunnistuse loomist

(ELT L 201, 27.7.2012, lk 107)

Parandatud:

►C1 Parandus, ELT L 344, 14.12.2012, lk 3 (650/2012)
►C2 Parandus, ELT L 60, 2.3.2013, lk 140 (650/2012)
►C3 Parandus, ELT L 243, 23.9.2019, lk 9 (650/2012)

▼B

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 650/2012,

4. juuli 2012,

mis käsitleb kohtualluvust, kohaldatavat õigust ning otsuste tunnustamist ja täitmist, ametlike dokumentide vastuvõtmist ja täitmist pärimisasjades ning Euroopa pärimistunnistuse loomist

I PEATÜKK

KOHALDAMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse pärimisele. Seda ei kohaldata maksu-, tolli- ega haldusasjadele.

2. Käesoleva määruse kohaldamisalast jäetakse välja:

a) perekonnaseis, perekonnasuhted ja suhted, millel on kõnealusele suhtele kohaldatava õiguse kohaselt perekonnasuhetega samalaadne toime;

b) füüsilise isiku õigus- ja teovõime, ilma et see piiraks artikli 23 lõike 2 punkti c ning artikli 26 kohaldamist;

c) küsimused, mis on seotud füüsilise isiku teadmata kadumise, eemaloleku või oletatava surmaga;

d) küsimused, mis on seotud abikaasade varasuhtega ja sellistest suhetest tulenevate varasuhetega, millel on kõnealusele suhtele kohaldatava õiguse kohaselt abieluga sarnane toime;

e) muud kui surmast tulenevad ülalpidamiskohustused;

f) surma puhuks tehtud suuliste korralduste vormiline kehtivus;

g) õigused ja varaesemed, mis tekivad või lähevad üle muul viisil kui pärimise teel, näiteks kinkimine, ühine vara, mis läheb üle üleelanud isikule, pensioniskeemid ning kindlustus- ja muud samalaadsed lepingud, ilma et see piiraks artikli 23 lõike 2 punkti i kohaldamist;

h) küsimused, millele kohaldatakse äriühingutele ja muudele juriidilistele isikutele või organiseeritud ühendustele kohaldatavat õigust, näiteks äriühingute ja muude juriidiliste isikute või organiseeritud ühenduste asutamislepingute ja põhikirjade sätted, mis reguleerivad osaluse või liikmelisuse üleminekut osaniku, aktsionäri või liikme surma korral;

i) äriühingute ja muude juriidiliste isikute või organiseeritud ühenduste lõpetamine, lõppemine ja ühinemine;

j) usaldusfondi (trust) loomine, tegevus ja lõpetamine;

k) asjaõiguste olemus ning

l) kinnis- või vallasasjaõiguse registrisse kandmine, sealhulgas kande tegemise õiguslikud nõuded, ning õiguse registrisse kandmise või kandmata jätmise õiguslikud tagajärjed.

▼B

Artikkel 2

Liikmesriigisisene pädevus pärimisasjades

Käesolev määrus ei mõjuta liikmesriikide asutuste pädevust pärimisasjade menetlemisel.

Artikkel 3

Mõisted

1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „pärimine” – isiku vara, õiguste ja kohustuste mis tahes vormis üleminek tema surma korral, olenemata sellest, kas üleminek toimub surma puhuks tehtud korralduse alusel või seadusjärgse pärimise teel;

b) „pärimisleping” – leping, sealhulgas vastastikusest testamendist tulenev kokkulepe, millega vastutasu eest või ilma selleta luuakse, muudetakse või lõpetatakse õigusi ühe või mitme lepinguosalise tulevase pärandi suhtes;

c) „ühine testament” – kahe või enama isiku testament, mis on koostatud ühe dokumendina;

d) „surma puhuks tehtud korraldus” – testament, ühine testament või pärimisleping;

e) „päritoluliikmesriik” – liikmesriik, kus on tehtud otsus, kinnitatud või sõlmitud kohtulik kokkulepe, koostatud ametlik dokument või välja antud Euroopa pärimistunnistus;

f) „täitmise liikmesriik” – liikmesriik, kus taotletakse otsuse, kohtuliku kokkuleppe või ametliku dokumendi täidetavaks tunnistamist või täitmist;

g) „otsus” – liikmesriigi kohtus pärimisasjas tehtud otsus, olenemata selle nimetusest, sealhulgas kohtuametniku otsus kohtukulude suuruse kohta;

h) „kohtulik kokkulepe” – pärimisasjas saavutatud kokkulepe, mille kohus on kinnitanud või mis on sõlmitud kohtumenetluse käigus;

i) „ametlik dokument” – pärimisasja käsitlev dokument, mis on liikmesriigis ametlikult koostatud või ametliku dokumendina registreeritud ning

   i) mille allkiri ja sisu on autentsed ning

   ii) mille autentsust on kinnitanud päritoluliikmesriigi avaliku võimu kandja või muu pädev asutus.

▼B

2. Käesoleva määruse kohaldamisel hõlmab mõiste „kohus” kõiki kohtuasutusi ning kõiki teisi asutusi ja õigusala töötajaid, kellel on pädevus menetleda pärimisasju ning kes täidavad kohtulikke ülesandeid või tegutsevad kohtuasutuse poolt delegeeritud volituste alusel või tegutsevad kohtuasutuse alluvuses, tingimusel et tagatud on kõnealuste asutuste ja õigusala töötajate erapooletus ja poolte õigus olla ära kuulatud ning et kõnealuste asutuste poolt nende asukohaliikmesriigi õiguse alusel tehtud otsused vastavad järgmistele tingimustele:

a) otsuse võib kohtuasutusele edasi kaevata või läbivaatamiseks esitada ning

b) otsusel on samas küsimuses tehtud kohtuasutuse otsusega võrreldav õigusjõud ja -mõju.

Liikmesriigid teatavad komisjonile esimeses lõigus osutatud muud asutused ja õigusala töötajad vastavalt artiklile 79.

II PEATÜKK

KOHTUALLUVUS

Artikkel 4

Üldine kohtualluvus

Pärimisasja tervikuna lahendamiseks on pädevad isiku surma hetkel tema ►C3 harilikuks viibimiskohaks ◄ olnud liikmesriigi kohtud.

Artikkel 5

Kohtualluvuse kokkulepe

1. Kui surnu oli artikli 22 kohaselt valinud oma pärandile kohaldatavaks õiguseks mõne liikmesriigi õiguse, võivad puudutatud isikud kokku leppida, ►C3 et selle liikmesriigi kohtul või kohtutel on pärimisasja kõigis küsimustes ainupädevus. ◄

2. Kohtualluvuse kokkulepe sõlmitakse kirjalikus vormis, sellel märgitakse kokkuleppe sõlmimise kuupäev ja see peab olema asjaomaste poolte poolt allkirjastatud. Elektrooniliselt edastatud avaldused, mida on võimalik püsivalt säilitada, on võrdsustatud kirjaliku vormiga.

▼C3

Artikkel 6

Asja arutamisest keeldumine kohaldatava õiguse valiku korral

Kui surnu oli artikli 22 kohaselt valinud oma pärandile kohaldatavaks õiguseks mõne liikmesriigi õiguse, siis kohus, kuhu pöörduti artikli 4 või artikli 10 kohaselt:

a) võib keelduda asja arutamisest, kui ta leiab menetlusosalise taotluse alusel, et arvestades pärimisasja asjaolusid, näiteks poolte alalist elukohta ja vara asukohta, on pärimisasja lahendamiseks sobivamad selle liikmesriigi kohtud, mille õigus valiti, või

▼C3

b) keeldub asja arutamisest, kui menetlusosalised on kooskõlas artikliga 5 leppinud kokku selle liikmesriigi kohtu või kohtute pädevuses, mille õigus oli valitud.

▼B

Artikkel 7

Pädevus õiguse valiku korral

Selle liikmesriigi kohtud, mille õiguse oli surnu artikli 22 kohaselt valinud, on pädevad pärimisasja lahendama, kui

a) kohus, kuhu eelnevalt pöörduti, on samas asjas vastavalt artiklile 6 asja arutamisest keeldunud;

b) menetlusosalised on kooskõlas artikliga 5 leppinud kokku pädevuse üleandmises kõnealuse liikmesriigi kohtule või kohtutele või

c) menetlusosalised on sõnaselgelt tunnustanud menetleva kohtu pädevust.

Artikkel 8

Kohtu algatatud menetluse lõpetamine õiguse valiku korral

Artikli 4 või artikli 10 alusel omal algatusel pärimismenetluse algatanud kohus lõpetab menetluse, kui menetlusosalised on leppinud kokku pärimisasja lahendamises vastastikusel kokkuleppel kohtuväliselt liikmesriigis, mille õiguse surnu oli artikli 22 kohaselt valinud.

Artikkel 9

Pädevus kohtusse ilmumise alusel

1. Kui artikli 7 kohaselt pädevas liikmesriigi kohtus ilmneb asja arutamise käigus, et kohtualluvuse kokkuleppe sõlmimisel ei osalenud kõik asjaomase menetluse osalised, on kohus jätkuvalt pädev, kui menetlusosalised, kes kokkuleppe sõlmimisel ei osalenud, ilmuvad kohtusse kohtu pädevust vaidlustamata.

2. Kui menetlusosalised, kes kokkuleppe sõlmimisel ei osalenud, vaidlustavad lõikes 1 osutatud kohtu pädevuse, keeldub kohus asja arutamisest.

Sellisel juhul on pärimisasja lahendamiseks pädevad artikli 4 või 10 kohaselt pädevad kohtud.

Artikkel 10

Kohtualluvus muudel juhtudel

1. Kui isiku surma hetkel ei asu tema ►C3 harilik viibimiskoht ◄ liikmesriigis, on pädevus lahendada pärimisasi tervikuna siiski selle liikmesriigi kohtutel, kus asuvad pärandvarasse kuuluvad esemed, juhul kui

▼C3

a) surnu oli surma hetkel selle liikmesriigi kodanik, või selle tingimuse täitmata jätmise korral,

▼B

b) selles liikmesriigis asus surnu eelmine ►C3 harilik viibimiskoht ◄ ning kohtusse pöördumise ajaks ei ole ►C3 hariliku viibimiskoha ◄ muutmisest möödunud rohkem kui viis aastat.

2. Kui ühelgi liikmesriigi kohtul ei ole pädevust lõike 1 alusel, on selle liikmesriigi kohtutel, kus pärandvarasse kuuluv ese asub, pädevus teha otsuseid kõnealuse eseme kohta.

Artikkel 11

Forum necessitatis

Kui ühelgi liikmesriigi kohtul ei ole pädevust käesoleva määruse alusel, võivad liikmesriigi kohtud erandkorras pärimisasja lahendada, kui kohtuasjaga tihedalt seotud kolmandas riigis ei saa mõistlikult eeldada menetluse algatamist või läbiviimist või see osutub võimatuks.

Kohtuasi peab olema asja menetleva kohtu asukohaliikmesriigiga piisavalt seotud.

Artikkel 12

Menetluse piiramine

1. Kui pärandvara hulka kuulub kolmandas riigis asuv vara, võib kohus, kuhu pärimisasja lahendamiseks pöörduti, jätta menetlusosalise taotlusel kõnealuse vara kohta otsuse tegemata, kui võib eeldada, et vara kohta tehtud kohtuotsust kolmandas riigis ei tunnustata või, kui on vajalik otsuse täitmine, ei tunnistata seda täidetavaks.

2. Lõike 1 kohaldamine ei mõjuta osaliste õigust piirata menetluse ulatust vastavalt selle liikmesriigi õigusele, mille kohtusse pöörduti.

Artikkel 13

Pärandi, annaku või sundosa vastuvõtmine või sellest loobumine

Lisaks käesoleva määruse kohaselt pärimisasja lahendamiseks pädevatele kohtutele on selle liikmesriigi kohtutel, kus on selle isiku ►C3 harilik viibimiskoht ◄, kes pärimisasjale kohaldatava õiguse kohaselt võib esitada kohtule avalduse pärandi, annaku või sundosa vastuvõtmiseks või sellest loobumiseks või avalduse asjaomase isiku vastutuse piiramise kohta pärandil lasuvate võlgade eest, pädevus võtta vastu selliseid avaldusi, kui selle liikmesriigi õiguse kohaselt võib selliseid avaldusi kohtule esitada.

Artikkel 14

Kohtusse pöördumine

Käesoleva peatüki kohaldamisel loetakse kohtusse pöördumine toimunuks:

a) ajal, mil kohtule esitatakse menetluse algatamist käsitlev või võrdväärne dokument, tingimusel et hageja astub pärast seda vajalikud sammud, et dokument kostjale kätte toimetada;

▼B

b) kui dokument tuleb kätte toimetada enne kohtule esitamist, siis ajal, mil kättetoimetamise eest vastutav asutus selle kätte saab, tingimusel et hageja astub pärast seda vajalikud sammud, et dokument kohtule esitada, või

c) kui kohus algatab menetluse omal algatusel, siis ajal, mil kohus teeb otsuse algatada menetlus, või juhul, kui sellist otsust ei nõuta, siis ajal, mil asi kohtus registreeritakse.

Artikkel 15

Kohtualluvuse kontrollimine

Kui liikmesriigi kohtusse on pöördutud pärimisasjas, mis käesoleva määruse kohaselt ei ole tema pädevuses, keeldub kohus omal algatusel asja arutamisest.

Artikkel 16

Nõuetekohasuse kontrollimine

1. Kui kostja ►C3 harilik viibimiskoht ◄ on muus riigis kui hagi esitamise kohaks olev liikmesriik ning ta ei ilmu asja arutamisele, peatab pädev kohus menetluse, kuni on tõendatud, et kostjal on olnud võimalus menetluse algatamist käsitlev või võrdväärne dokument kätte saada piisavalt aegsasti, et korraldada enda kaitset, või kui on tõendatud, et selleks on võetud kõik vajalikud meetmed.

2. Käesoleva artikli lõike 1 asemel kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. novembri 2007. aasta määruse (EÜ) nr 1393/2007 (kohtu- ja kohtuväliste dokumentide liikmesriikides kättetoimetamise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades) ([1]) artiklit 19, kui menetluse algatamist käsitlev või võrdväärne dokument tuli nimetatud määruse kohaselt edastada ühest liikmesriigist teise.

3. Kui määrus (EÜ) nr 1393/2007 ei ole kohaldatav ning kui menetluse algatamist käsitlev või võrdväärne dokument tuli tsiviil- ja kaubandusasjade kohtu- ja kohtuväliste dokumentide välismaal kättetoimetamist käsitleva 15. novembri 1965. aasta Haagi konventsiooni kohaselt edastada välismaale, kohaldatakse nimetatud konventsiooni artiklit 15.

Artikkel 17

Lis pendens

1. Kui eri liikmesriikide kohtutes on algatatud menetlused samade poolte vahel sama eseme kohta samal alusel esitatud hagide põhjal, peatab kohus, kuhu pöörduti hiljem, poolelioleva menetluse omal algatusel seniks, kuni on kindlaks tehtud selle kohtu pädevus, kuhu esimesena pöörduti.

2. Kui on kindlaks tehtud selle kohtu pädevus, kuhu pöörduti esimesena, keelduvad ülejäänud kohtud asja arutamisest selle kohtu kasuks

([1]) ELT L 324, 10.12.2007, lk 79.

▼B

Artikkel 18

Seotud kohtuasjad

1. Kui eri liikmesriikide kohtutes on lahendamisel seotud kohtuasjad, võivad kõik kohtud peale kohtu, kuhu pöörduti esimesena, oma menetlused peatada.

2. Kui kohtuasjad on pooleli esimese astme kohtus, võivad kõik kohtud peale kohtu, kuhu esimesena pöörduti, menetlusosalise taotlusel asja arutamisest keelduda, kui kohus, kuhu pöörduti esimesena, on kõnealustes asjades pädev ja kui selle riigi õigusaktid võimaldavad neid kohtuasju liita.

3. Kohtuasjad loetakse käesoleva artikli tähenduses seotuks, kui nad on omavahel sedavõrd tihedalt seotud, et eraldi menetlustest tulenevate vastuoluliste otsuste ohu vältimiseks oleks soovitav neid menetleda ning otsuseid teha üheskoos.

Artikkel 19

Ajutised meetmed, sealhulgas kaitsemeetmed

Liikmesriigi kohtutelt võib taotleda asjaomase riigi õigusega ette nähtud ajutiste meetmete, sealhulgas kaitsemeetmete kehtestamist isegi juhul, kui teise liikmesriigi kohtud on käesoleva määruse kohaselt pädevad asja sisuliseks arutamiseks.

III PEATÜKK

KOHALDATAV ÕIGUS

Artikkel 20

Ühetaoline kohaldamine

Käesolevas määruses nimetatud õigust kohaldatakse olenemata sellest, kas tegemist on liikmesriigi õigusega või mitte.

Artikkel 21

Üldreegel

1. Kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse pärimisasjale tervikuna selle riigi õigust, kus asus surnu ►C3 harilik viibimiskoht ◄ tema surma hetkel.

2. Kui erandina on juhtumi kõigist asjaoludest tulenevalt selge, et surma ajal oli surnu ilmselgelt tihedamalt seotud teise riigiga kui sellega, mille õigus kohalduks lõike 1 kohaselt, kohaldatakse pärimisele selle teise riigi õigust.

Artikkel 22

Õiguse valik

1. Isik võib pärimisasjale kui tervikule kohaldatavaks õiguseks valida selle riigi õiguse, mille kodanik ta on valiku tegemise ajal või surma hetkel.

▼B

Isik, kellel on mitu kodakondsust, võib valida ükskõik millise riigi õiguse, mille kodanik ta on valiku tegemise ajal või surma hetkel.

2. Valik tehakse sõnaselgelt surma puhuks tehtud korralduse vormis või see peab nähtuma kõnealuse korralduse tingimustest.

3. Kohaldatava õiguse valiku kui tehingu sisulisele kehtivusele kohaldatakse valitud õigust.

4. Õiguse valiku muutmine või tühistamine peab vastama surma puhuks tehtud korralduste muutmise või tühistamise kohta kehtivatele vorminõuetele.

Artikkel 23

Kohaldatava õiguse ulatus

1. Artikli 21 või 22 kohaselt kindlaks määratud õigust kohaldatakse pärimisasjale kui tervikule.

2. Eelkõige kohaldatakse nimetatud õigust järgmisele:

a) pärandi avanemise põhjused, aeg ja koht;

b) soodustatud isikute kindlaksmääramine, nende pärandiosade ja kohustuste kindlaksmääramine, mille pärandaja on neile võinud määrata, ning muude pärandiga seotud õiguste, sealhulgas üleelanud abikaasa või partneri pärimisõiguse kindlaksmääramine;

c) pärimisvõime;

d) pärandist ilmajätmine ja pärimiskõlbmatus;

e) pärandvara hulka kuuluvate esemete, õiguste ja kohustuste üleminek pärijatele ja olemasolu korral annakusaajatele, sealhulgas pärandi või annaku vastuvõtmise või sellest loobumise tingimused ja tagajärjed;

f) pärijate, testamenditäitjate ja muude pärandi hooldajate volitused eelkõige seoses vara müügi ning võlausaldajate nõuete rahuldamisega, ilma et see piiraks artikli 29 lõigetes 2 ja 3 osutatud volitusi;

g) vastutus pärandvarasse kuuluvate võlgade eest;

h) pärandvara vabalt käsutatav osa, sundosa ja muud testeerimisvabaduse piirangud ning nõuded, mida surnu lähedased võivad esitada pärandi või pärijate vastu;

i) kohustus tagastada tasuta saadu või võtta seda arvesse soodustatud isikute pärandiosade kindlaksmääramisel ja

j) pärandvara jagamine.

Artikkel 24

Surma puhuks tehtud korraldused, mis ei ole pärimislepingud

1. Surma puhuks tehtud korralduse, välja arvatud pärimislepingu lubatavusele ja sisulisele kehtivusele kohaldatakse õigust, mida käesoleva määruse kohaselt oleks kohaldatud korralduse teinud isiku pärandile juhul, kui ta oleks surnud korralduse tegemise päeval.

▼B

2. Olenemata lõikest 1, võib isik valida oma surma puhuks tehtud korralduse lubatavusele ja sisulisele kehtivusele kohaldatavaks õiguseks õiguse, mille ta oleks võinud valida vastavalt artiklile 22 selles esitatud tingimustel.

3. Vajaduse korral kohaldatakse lõiget 1 surma puhuks tehtud muu korralduse kui pärimislepingu muutmise või tühistamise suhtes. Kui kohaldatav õigus valitakse lõike 2 kohaselt, kohaldatakse muutmisele ja tühistamisele valitud õigust.

Artikkel 25

Pärimisleping

1. Ühe isiku pärandi kohta sõlmitud pärimislepingu lubatavusele, sisulisele kehtivusele ja siduvusele, sealhulgas lõpetamise tingimustele, kohaldatakse õigust, mida käesoleva määruse kohaselt oleks kohaldatud selle isiku pärandile juhul, kui ta oleks surnud lepingu sõlmimise päeval.

2. Mitme isiku pärandi kohta pärimislepingu sõlmimine on lubatud üksnes juhul, kui see on lubatud vastavalt kõikide riikide õigustele, mida käesoleva määruse kohaselt oleks tulnud kohaldada kõikide asjaomaste isikute päranditele juhul, kui nad oleksid surnud lepingu sõlmimise päeval.

Kui pärimislepingu sõlmimine on esimese lõigu kohaselt lubatud, kohaldatakse selle sisulisele kehtivusele ja siduvusele, sealhulgas lõpetamise tingimustele, seda õigust esimeses lõigus osutatud õiguste hulgast, millega leping on kõige tihedamalt seotud.

3. Vaatamata lõigetes 1 ja 2 sätestatule võivad pooled valida pärimislepingu lubatavusele, sisulisele kehtivusele ja siduvusele, sealhulgas lõpetamise tingimustele, kohaldatavaks õiguseks õiguse, mille isik või üks isikutest, kelle pärand on lepingu objektiks, oleks võinud vastavalt artiklile 22 valida selles esitatud tingimustel.

Artikkel 26

Surma puhuks tehtud korralduste sisuline kehtivus

1. Artiklite 24 ja 25 kohaldamisel hõlmab sisuline kehtivus

a) surma puhuks korraldust tegeva isiku võimet teha sellist korraldust;

b) konkreetseid põhjuseid, mis takistavad korraldust tegeval isikul teha korraldust teatud isikute kasuks või mis takistavad isikul pärida korraldust tegevalt isikult;

c) surma puhuks tehtud korralduse tegemise lubatavust esindaja kaudu;

d) korralduse tõlgendamist;

▼B

e) pettust, ähvardust, eksimust ja muud korraldust tegeva isiku tahte või kavatsusega seonduvat.

2. Kui isik on testeerimisvõimeline selle õiguse kohaselt, mida kohaldatakse vastavalt artiklile 24 või artiklile 25, ei mõjuta kohaldatava õiguse edaspidine muutmine tema võimet tehtud korraldusi muuta või tühistada.

Artikkel 27

Surma puhuks tehtud kirjalike korralduste vormiline kehtivus

1. Surma puhuks tehtud kirjalik korraldus on vormiliselt kehtiv, kui korraldus vastab selle riigi õiguse vorminõuetele:

a) kus korraldus tehti või pärimisleping sõlmiti;

b) mille kodakondsus oli testaatoril või vähemalt ühel isikul, kelle pärandi kohta on sõlmitud pärimisleping, kas korralduse tegemise või lepingu sõlmimise ajal või surma hetkel;

c) kus oli testaatori või vähemalt ühe sellise isiku, kelle pärandi kohta on sõlmitud pärimisleping, peamine elukoht kas korralduse tegemise või lepingu sõlmimise ajal või surma hetkel;

d) kus oli testaatori või vähemalt ühe sellise isiku, kelle pärandi kohta on sõlmitud pärimisleping, ►C3 harilik viibimiskoht ◄ kas korralduse tegemise või lepingu sõlmimise ajal või surma hetkel, või

e) kus – kinnisvara korral – kinnisvara asub.

Selle kindlaksmääramisel, kas testaatori või vähemalt ühe sellise isiku, kelle pärimisasja kohta on sõlmitud pärimisleping, peamine elukoht oli konkreetses riigis, kohaldatakse kõnealuse riigi õigust.

2. Lõiget 1 kohaldatakse samuti selliste surma puhuks tehtud korralduste suhtes, millega muudetakse varasemat korraldust või millega see tühistatakse. Muutmine või tühistamine on vormiliselt kehtiv ka siis, kui see vastab õigusele, mille kohaselt oli muudetud või tühistatud korraldus lõike 1 kohaselt kehtiv.

3. Käesoleva artikli kohaldamisel käsitatakse vorminõudena mis tahes sätet, millega piiratakse surma puhuks tehtud korralduse lubatud vorme sõltuvalt testaatori või selle isiku, kelle pärandi kohta on sõlmitud pärimisleping, vanusest, kodakondsusest või muust isikuga seonduvast tegurist. Sama kehtib surma puhuks tehtud korralduse kehtivuseks tunnistajale esitatavate nõuete kohta.

▼B

Artikkel 28

Vastuvõtmis- ja loobumisavalduse vormiline kehtivus

Pärandi, annaku või sundosa vastuvõtmise või sellest loobumise avaldus ning avaldaja vastutuse piiramise avaldus on vormiliselt kehtiv, kui see vastab nõuetele, mis on sätestatud

a) pärimisele vastavalt artiklile 21 või 22 kohaldatavas õiguses või

b) avaldaja ►C3 hariliku viibimiskoha ◄ riigi õiguses.

Artikkel 29

Pärandi hooldaja määramist ja tema volitusi teatavates olukordades käsitlevad erisätted

1. Kui pärandi hooldaja määramine on kohustuslik või kohustuslik taotluse alusel selle liikmesriigi õiguse kohaselt, mille kohtud on käesoleva määruse kohaselt pädevad pärimisasja lahendama, ning pärimisele kohaldatakse välisriigi õigust, võivad kõnealuse liikmesriigi kohtud, kui nende poole pöördutakse, määrata oma õiguse kohaselt pärandile ühe või mitu hooldajat vastavalt käesolevas artiklis sätestatud tingimustele.

Selle lõike kohaselt määratud hooldaja(d) on isik(ud), kellel on õigus täita surnud isiku testamenti ja/või valitseda surnud isiku pärandit vastavalt pärimisele kohaldatavale õigusele. Kui kõnealuses õiguses ei ole ette nähtud, et pärandit valitseb isik, kes ei ole soodustatud isik, võivad selle liikmesriigi kohtud, kus hooldaja tuleb määrata, määrata selles liikmesriigis kehtiva õiguse kohaselt kolmandast isikust hooldaja, kui see on selle liikmesriigi õiguse kohaselt nõutav ning kui soodustatud isikute või soodustatud isikute ja võlausaldajate või surnud isiku võlgade tagajatest muude isikute vahel on tõsine huvide konflikt, soodustatud isikud on eri arvamusel pärandvara valitsemise küsimuses või pärandvara valitsemine on vara olemuse tõttu keeruline.

Ainult käesoleva lõike kohaselt määratud hooldaja(te)l on lõigete 2 või 3 kohased volitused.

2. Lõike 1 kohaselt pärandi hooldajaks määratud isik kasutab volitusi pärandit valitseda vastavalt pärimisele kohaldatavale õigusele. Hooldajat määrav kohus võib määratleda otsuses kõnealuste volituste kasutamise konkreetsed tingimused vastavalt pärimisele kohaldatavale õigusele.

Kui pärimisele kohaldatava õigusega ei ole antud piisavaid volitusi, et säilitada pärandvara või kaitsta võlausaldajate või muude surnu võlakohustusi taganud isikute õigusi, võib hooldajat määrav kohus otsustada lubada pärandi hooldajal kasutada täiendavalt sel eesmärgil oma riigi õigusega antud volitusi ja võib määrata oma otsusega kindlaks konkreetsed tingimused selliste volituste kasutamiseks vastavalt sellele õigusele.

▼B

Kõnealuseid täiendavaid volitusi kasutades järgib pärandi hooldaja siiski pärimisele kohaldatavat õigust seoses pärandvara omandiõiguse üleminekuga, vastutusega pärandist tulenevate võlgade eest ning soodustatud isikute õigustega, sealhulgas vajaduse korral õigusega pärand vastu võtta või pärandist keelduda ning, kui see on asjakohane, testamenditäitja volitustega.

3. Vaatamata lõikes 2 sätestatule võib lõike 1 kohaselt ühe või mitu pärandi hooldajat määrav kohus erandkorras, kui pärimisele kohaldatav õigus on kolmanda riigi õigus, otsustada anda hooldajatele kõik volitused pärandvara valitseda, mis on ette nähtud selle liikmesriigi õigusega, kus nad hooldajaks määratakse.

Kõnealuseid volitusi kasutades arvestavad pärandi hooldajad siiski pärimisele kohaldatava õigusega eelkõige soodustatud isikute ning nende pärandiga seotud õiguste, sealhulgas sundosaõiguse või pärandi suhtes või pärijate vastu esitatavate nõuete kindlaksmääramisel.

Artikkel 30

Teatud liiki vara pärimist piiravad või mõjutavad erisätted

Kui selle riigi õigusega, kus asub teatud liiki kinnisvara, äriühingud või muu erilist liiki vara, on ette nähtud erisätted, millega seatakse majanduslikel, perekondlikel või ühiskondlikel kaalutlustel piirangud sellise vara pärimisele või mis mõjutavad sellise vara pärimist, kohaldatakse pärimisele neid erisätteid, kui selle riigi õiguse kohaselt kuuluvad need sätted kohaldamisele olenemata sellest, millist õigust pärimisele kohaldatakse.

Artikkel 31

Asjaõiguse kohandamine

Kui isik tugineb asjaõigusele, millele tal on õigus vastavalt pärimisele kohaldatavale õigusele, ning selle liikmesriigi õiguses, kus kõnealusele õigusele tuginetakse, on see asjaõigus tundmatu, kohandatakse vajaduse korral ja võimaluse piires seda asjaõigust kõnealuse riigi õiguses ette nähtud kõige lähema samaväärse asjaõigusega, võttes arvesse konkreetse asjaõigusega taotletavaid eesmärke ja huve ning sellega seotud mõjusid.

Artikkel 32

Samaaegsed surmajuhtumid

Kui kaks või enam isikut, kelle pärandile kohaldatakse eri riikide õigust, surevad tingimustes, kus nende suremise järjekord on teadmata ning nimetatud riikide õiguses reguleeritakse sellist olukorda erinevalt või on selline olukord reguleerimata, ei ole ühelgi surnutest õigust teise surnu järel pärida.

▼B

Artikkel 33

Pärijate puudumine

Kui käesoleva määruse alusel pärimisele kohaldatava õiguse kohaselt ei ole surma puhuks tehtud korralduse kohaselt pärijaid või annakusaajaid ning puuduvad füüsilistest isikutest seadusjärgsed pärijad, ei takista sel viisil kindlaks määratud õiguse kohaldamine liikmesriigil või selle liikmesriigi poolt sel otstarbel määratud asutusel kasutada õigust omandada oma õigust kohaldades liikmesriigi territooriumil asuvat pärandvara, tingimusel et võlausaldajatel on õigus taotleda oma nõuete rahuldamist kõikide pärandvarasse kuuluvate esemete arvelt.

Artikkel 34

Tagasisaade ja edasiviide

1. Käesolevas määruses osutatud mis tahes kolmanda riigi õiguse kohaldamine tähendab, et kohaldatakse selles riigis kehtivaid õigusnorme, sealhulgas rahvusvahelise eraõiguse norme, kui nende õigusnormidega nähakse ette tagasisaade või edasiviide

a) liikmesriigi õigusele või

b) teise kolmanda riigi õigusele, kes kohaldaks oma õigust.

2. Tagasisaadet ega edasiviidet ei kohaldata artikli 21 lõikes 2, artiklis 22, artiklis 27, artikli 28 punktis b ja artiklis 30 osutatud õiguse korral.

Artikkel 35

Avalik kord (*ordre public*)

Käesolevas määruses osutatud riigi õiguse sätte kohaldamisest võib keelduda üksnes siis, kui selle kohaldamine on ilmselgelt vastuolus kohtu asukohariigi avaliku korraga (*ordre public*).

Artikkel 36

Mitme õiguskorraga riigid – territoriaalsed õiguste kollisioonid

1. Kui käesolevas määruses osutatud õigus on sellise riigi õigus, mis koosneb mitmest territoriaalüksusest, millest igaühes kehtivad pärimisasjades oma õigusnormid, määratakse kõnealuse riigi kollisiooninormidega kindlaks see territoriaalüksus, mille õigusnorme kohaldatakse.

2. Kollisiooninormide puudumisel käsitatakse:

a) surnu ►C3 harilikule viibimiskohale ◄ viitavate sätete kohaselt kohaldatava õiguse kindlaksmääramisel viiteid lõikes 1 osutatud riigi õigusele viidetena selle territoriaalüksuse õigusnormidele, kus oli isiku ►C3 harilik viibimiskoht ◄ tema surma hetkel;

▼B

b) surnu kodakondsusele viitavate sätete kohaselt kohaldatava õiguse kindlaksmääramisel viiteid lõikes 1 osutatud riigi õigusele viidetena selle territoriaalüksuse õigusnormidele, millega surnu oli kõige lähemalt seotud;

c) muudele ühendavateks teguriteks olevatele asjaoludele viitavate mis tahes muude sätete kohaselt kohaldatava õiguse kindlaksmääramisel viiteid lõikes 1 osutatud riigi õigusele viidetena selle territoriaalüksuse õigusnormidele, millega asjaomane asjaolu on seotud.

3. Vaatamata lõikes 2 sätestatule käsitatakse artikli 27 kohaselt kohaldatava õiguse kindlaksmääramisel mis tahes viiteid lõikes 1 osutatud riigi õigusele selle riigi kollisiooninormide puutumisel viidetena selle territoriaalüksuse õigusnormidele, millega testaator või isikud, kelle pärimisasja kohta on sõlmitud pärimisleping, olid kõige tihedamalt seotud.

Artikkel 37

Mitme õiguskorraga riigid – isikute gruppidele kohaldatav õigus

Kui pärimisele kohaldatakse kahte või enamat õigussüsteemi või normistikku, mis on kohaldatavad erinevatesse gruppidesse kuuluvate isikute suhtes, käsitatakse viiteid selle riigi õigusele viidetena õigussüsteemile või normistikule, mis on määratud kindlaks selles riigis kehtivate eeskirjadega. Selliste eeskirjade puudumisel kohaldatakse õigussüsteemi või normistikku, millega surnu oli kõige tihedamalt seotud.

Artikkel 38

Käesoleva määruse kohaldamata jätmine, kui kohalduda võib mitu siseriiklikku õigussüsteemi

Liikmesriik, mis koosneb mitmest territoriaalüksusest, millest igaühes kehtivad pärimisasjade kohta oma õigusnormid, ei ole kohustatud kohaldama käesolevat määrust, et määrata, millise territoriaalüksuse õigust kohaldada.

IV PEATÜKK

OTSUSTE TUNNUSTAMINE, TÄIDETAVUS JA TÄITMINE

Artikkel 39

Tunnustamine

1. Liikmesriigis tehtud otsust tunnustatakse teistes liikmesriikides ilma erimenetluseta.

2. Huvitatud isik, kes vaidluse põhiküsimusena tõstatab otsuse tunnustamise küsimuse, võib taotleda otsuse tunnustamist artiklites 45–58 ette nähtud menetluse kohaselt.

▼B

3. Kui tunnustamisest kui eelküsimusest sõltub liikmesriigi kohtu menetluses oleva asja lahendamine, on see kohus pädev tegema tunnustamist käsitlevat otsust.

Artikkel 40

Tunnustamata jätmise alused

Otsus jäetakse tunnustamata, kui:

a) tunnustamine oleks ilmselgelt vastuolus selle liikmesriigi avaliku korraga (*ordre public*), kus tunnustamist taotletakse;

b) otsus on tehtud tagaselja ning kostjale ei olnud menetluse algatamist käsitlevat dokumenti või võrdväärset dokumenti kätte toimetatud piisavalt aegsasti ja sellisel viisil, et ta oleks saanud korraldada enda kaitset, välja arvatud juhul, kui kostja ei kaevanud otsust edasi siis, kui tal oli selleks võimalus;

c) tunnustamine on vastuolus menetluse tulemusel tehtud kohtuotsusega, mis on tehtud samade poolte vahelises asjas liikmesriigis, kus tunnustamist taotletakse;

d) tunnustamine on vastuolus kohtuotsusega, mis on varem tehtud samade poolte vahelises, sama eseme ja sama alusega menetluses teises liikmesriigis või kolmandas riigis, kui varasem otsus vastab tunnustamise tingimustele liikmesriigis, kus tunnustamist taotletakse.

Artikkel 41

Sisulise läbivaatamise keeld

Mingil juhul ei vaadata liikmesriigis tehtud otsust sisuliselt läbi.

Artikkel 42

Tunnustamismenetluse peatamine

Selle liikmesriigi kohus, kus taotletakse teises liikmesriigis tehtud otsuse tunnustamist, võib menetluse peatada, kui kohtuotsus on päritoluliikmesriigis tavalises korras edasi kaevatud.

Artikkel 43

Täidetavus

Otsused, mis on tehtud liikmesriigis ning mis on selles riigis täidetavad, on täidetavad teises liikmesriigis, kui nad on tunnistatud huvitatud poole taotlusel teises liikmesriigis täidetavaks vastavalt artiklites 45–58 sätestatud menetlusele.

Artikkel 44

Peamise elukoha kindlaksmääramine

Et teha kindlaks, kas artiklites 45–58 sätestatud menetluse kohaldamisel on poole peamine elukoht kohtuotsuse täitmise liikmesriigis, kohaldab kohus, kuhu pöörduti, selle liikmesriigi siseriiklikku õigust.

▼B

Artikkel 45

Kohalike kohtute pädevus

1. Täidetavaks tunnistamise taotlus esitatakse kohtuotsuse täitmise liikmesriigi kohtule või pädevale asutusele, millest kõnealune liikmesriik on teavitanud komisjoni vastavalt artiklile 78.

2. Kohalik kohtualluvus määratakse selle poole peamise elukoha alusel, kelle suhtes täitmist taotletakse, või täitmiskoha alusel.

Artikkel 46

Menetlus

1. Taotlemiskorda reguleeritakse täitmise liikmesriigi seadusega.

2. Taotlejal ei pea olema täitmise liikmesriigis postiaadressi ega volitatud esindajat.

3. Taotlusele lisatakse järgmised dokumendid:

a) otsuse koopia, mis vastab selle õigsuse kindlakstegemiseks vajalikele tingimustele;

b) tõend, mille on väljastanud päritoluliikmesriigi kohus või pädev asutus, kasutades artikli 81 lõikes 2 osutatud nõuandemenetluse kohaselt kehtestatud vormi, ilma et see piiraks artikli 47 kohaldamist.

Artikkel 47

Tõendi esitamata jätmine

1. Kui artikli 46 lõike 3 punktis b märgitud tõendit ei esitata, võib kohus või pädev asutus määrata selle esitamise tähtaja, tunnustada võrdväärseid dokumente või kui ta leiab, et tal on piisavalt teavet, selle esitamise nõudmisest loobuda.

2. Kui kohus või pädev asutus seda nõuab, esitatakse nimetatud dokumentide tõlge. Tõlke teeb isik, kes on selleks pädev ühes liikmesriigis.

Artikkel 48

Täidetavaks tunnistamine

Otsus tunnistatakse täidetavaks kohe pärast artikli 46 nõuete täitmist ilma artikli 40 kohase läbivaatamiseta. Poolel, kelle suhtes täitmist taotletakse, ei ole menetluse selles staadiumis õigust teha taotluse kohta esildisi.

▼B

Artikkel 49

Täidetavaks tunnistamise taotluse kohta tehtud otsusest teatamine

1. Täidetavaks tunnistamise taotluse kohta tehtud otsusest teatatakse taotluse esitajale viivitamata vastavalt korrale, mis on sätestatud selle liikmesriigi õiguses, kus täitmist taotletakse.

2. Täidetavaks tunnistamise otsus toimetatakse kätte poolele, kelle suhtes täitmist taotletakse, koos otsusega, kui seda pole talle juba kätte toimetatud.

Artikkel 50

Täidetavaks tunnistamise taotluse kohta tehtud otsuse edasikaebamine

1. Kumbki pool võib täidetavaks tunnistamise taotluse kohta tehtud otsuse edasi kaevata.

2. Edasikaebus esitatakse kohtusse, millest asjaomane liikmesriik on teavitanud komisjoni vastavalt artiklile 78.

3. Edasikaebust menetletakse kontradiktoorsete kohtuasjade menetlemise korra kohaselt.

4. Kui pool, kelle suhtes täitmist taotletakse, ei ilmu taotluse esitaja algatatud menetluseks kohtusse, kuhu edasikaebus esitati, kohaldatakse artiklit 16 ka siis, kui kõnealuse poole peamine elukoht ei ole üheski liikmesriigis.

5. Edasikaebus täidetavaks tunnistamise peale tuleb esitada 30 päeva jooksul alates otsuse kättetoimetamisest. Kui selle poole peamine elukoht, kelle suhtes täitmist taotletakse, on muus liikmesriigis kui selles, kus otsus täidetavaks tunnistati, on kaebuse esitamise tähtaeg 60 päeva alates kuupäevast, mil see toimetati isikule kätte või saadeti tema elukohta. Tähtaega ei saa kauguse tõttu pikendada.

Artikkel 51

Edasikaebuse kohta tehtud otsuse vaidlustamise menetlus

Edasikaebuse kohta tehtud otsust saab vaidlustada üksnes menetluse teel, millest asjaomane liikmesriik on teavitanud komisjoni vastavalt artiklile 78.

Artikkel 52

Täidetavaks tunnistamisest keeldumine või selle tühistamine

Kohus, kuhu esitatakse artikli 50 või artikli 51 alusel edasikaebus, keeldub kohtuotsuse täidetavaks tunnistamisest või tühistab selle ainult artiklis 40 sätestatud alustel. Kohus teeb oma otsuse viivitamata.

▼B

Artikkel 53

Menetluse peatamine

Kohus, kuhu esitati edasikaebus artikli 50 või artikli 51 alusel, peab menetluse peatama selle poole taotlusel, kelle suhtes täitmist taotletakse, kui kohtuotsuse teinud liikmesriigis on otsuse täidetavus peatatud edasikaebamise tõttu.

Artikkel 54

Ajutised meetmed, sealhulgas kaitsemeetmed

1. Kui kohtuotsust tuleb tunnustada käesoleva peatüki kohaselt, ei takista miski taotluse esitajat nõudmast ajutiste meetmete, sealhulgas kaitsemeetmete rakendamist vastavalt selle liikmesriigi õigusele, kus täitmist taotletakse, ilma et kohtuotsust oleks vaja artikli 48 kohaselt täidetavaks tunnistada.

2. Täidetavaks tunnistamisega kaasneb seadusest tulenevalt luba võtta kaitsemeetmeid.

3. Artikli 50 lõike 5 kohaselt ette nähtud täidetavaks tunnistamise otsuse peale edasikaebuse esitamise tähtaja jooksul ning kuni kaebuse kohta otsuse tegemiseni ei tohi teha muid täitetoiminguid kui kohaldada kaitsemeetmeid selle poole vara suhtes, kelle suhtes täitmist taotletakse.

Artikkel 55

Osaline täidetavus

1. Kui otsus on tehtud mitmes asjas ning nende kõikide kohta ei saa täitmiseks luba anda, annab kohus või pädev asutus loa täita otsust ühes või mitmes asjas.

2. Taotluse esitaja võib nõuda, et täidetavaks tunnistatakse vaid teatud osa otsusest.

Artikkel 56

Õigusabi

Taotlejal, kes on saanud päritoluliikmesriigilt täies ulatuses või osaliselt õigusabi või kes oli vabastatud kulude tasumisest, on täidetavaks tunnistamise menetluses õigus saada kõige soodsamat õigusabi või ulatuslikumat vabastust kuludest, mis on kohtuotsuse täitmise liikmesriigi õigusega ette nähtud.

Artikkel 57

Tagatise või deposiidi nõudmise keeld

Poolelt, kes ühes liikmesriigis taotleb mõnes muus liikmesriigis tehtud otsuse tunnustamist, täidetavaks tunnistamist või täitmist, ei tohi nõuda mis tahes kujul tagatist ega deposiiti põhjusel, ►C3 et ta on välisriigi kodanik või et tema peamine elukoht või harilik viibimiskoht ei ole otsuse täitmise liikmesriigis. ◄

▼B

Artikkel 58

Maksu, tasu või lõivu nõudmise keeld

Täidetavaks tunnistamise menetluses ei tohi otsuse täitmise liikmesriigis nõuda mingit asja väärtuse alusel arvutatavat maksu, tasu ega lõivu.

V PEATÜKK

AMETLIKUD DOKUMENDID JA KOHTULIKUD KOKKULEPPED

Artikkel 59

Ametliku dokumendi vastuvõtmine

1. Liikmesriigis koostatud ametlikul dokumendil on teises liikmesriigis sama tõendusjõud nagu dokumendi päritoluliikmesriigis, või võimalikult samalaadne toime, tingimusel et see ei ole ilmselgelt vastuolus asjaomase liikmesriigi avaliku korraga (*ordre public*).

Isik, kes soovib kasutada ametlikku dokumenti teises liikmesriigis, võib paluda asutusel, kes koostas ametliku dokumendi päritoluliikmesriigis, täita artikli 81 lõikes 2 osutatud nõuandemenetluse kohaselt kehtestatud vorm, milles kirjeldatakse ametliku dokumendi tõendusjõudu päritoluliikmesriigis.

2. Ametliku dokumendi autentsuse vaidlustamiseks pöördutakse päritoluliikmesriigi kohtutesse ning otsus tehakse päritoluliikmesriigi õiguse alusel. Vaidlustatud ametlikul dokumendil puudub teises liikmesriigis tõendusjõud niikaua, kuni pädev kohus menetleb sellist vaidlustamist.

3. Ametlikus dokumendis kajastatud õigustoimingute või õigussuhete vaidlustamiseks pöördutakse kohtutesse, millel on pädevus vastavalt käesolevale määrusele, ning otsus tehakse III peatüki kohaselt kohaldatava õiguse alusel. Vaidlustatud ametlikul dokumendil puudub muus liikmesriigis kui päritoluliikmesriik tõendusjõud seoses vaidlustatud küsimusega niikaua, kuni pädev kohus menetleb sellist vaidlustamist.

4. Kui liikmesriigi kohtus toimuva menetluse tulemus sõltub pärimisasja kohta koostatud ametlikus dokumendis kajastuva õigustoimingu või õigussuhete kui eelküsimuse lahendamisest, on kõnealusel kohtul selles küsimuses pädevus.

Artikkel 60

Ametliku dokumendi täidetavus

1. Ametlik dokument, mis on päritoluliikmesriigis täidetav, tunnistatakse teises liikmesriigis täidetavaks huvitatud poole taotlusel vastavalt artiklites 45–58 sätestatud menetlusele.

2. Artikli 46 lõike 3 punkti b kohaldamisel väljastab ametliku dokumendi koostanud asutus huvitatud poole taotlusel tõendi, kasutades artikli 81 lõikes 2 osutatud nõuandemenetluse kohaselt kehtestatud vormi.

▼B

3. Kohus, kuhu esitatakse artikli 50 või artikli 51 alusel edasikaebus, keeldub otsuse täidetavaks tunnistamisest või tühistab selle ainult juhul, kui ametliku dokumendi täitmine on ilmses vastuolus otsuse täitmise liikmesriigi avaliku korraga (*ordre public*).

Artikkel 61

Kohtulike kokkulepete täidetavus

1. Kohtulikud kokkulepped, mis on päritoluliikmesriigis täidetavad, tunnistatakse teises liikmesriigis täidetavaks huvitatud poole taotlusel vastavalt artiklites 45–58 sätestatud menetlusele.

2. Artikli 46 lõike 3 punkti b kohaldamisel väljastab kohus, kes kokkuleppe kinnitas või kus kokkulepe sõlmiti, huvitatud poole taotlusel tõendi, kasutades artikli 81 lõikes 2 osutatud nõuandemenetluse kohaselt kehtestatud vormi.

3. Kohus, kuhu esitatakse edasikaebus artikli 50 või artikli 51 alusel, keeldub otsuse täidetavaks tunnistamisest või tühistab selle ainult juhul, kui kohtuliku kokkuleppe täitmine on ilmses vastuolus otsuse täitmise liikmesriigi avaliku korraga (*ordre public*).

VI PEATÜKK

EUROOPA PÄRIMISTUNNISTUS

Artikkel 62

Euroopa pärimistunnistuse loomine

1. Käesoleva määrusega luuakse Euroopa pärimistunnistus (edaspidi „tunnistus”), mis antakse välja kasutamiseks teises liikmesriigis ja millel on artiklis 69 määratletud õiguslik toime.

2. Tunnistuse kasutamine ei ole kohustuslik.

3. Tunnistus ei asenda liikmesriikides samal eesmärgil kasutatavaid siseriiklikke dokumente. Sellegipoolest on teises liikmesriigis kasutamiseks väljastatud tunnistusel artiklis 69 määratletud õiguslik toime ka liikmesriigis, mille asutus on selle käesoleva peatüki kohaselt välja andnud.

Artikkel 63

Tunnistuse eesmärk

1. Tunnistus on ette nähtud kasutamiseks pärijatele, annakusaajatele, kellel on vahetu õigus pärandile, ning testamenditäitjatele või pärandi hooldajatele, kes peavad teises liikmesriigis kasutama oma õiguslikku seisundit või teostama oma õigusi pärijana või annakusaajana ja/või testamenditäitja või pärandi hooldaja volitusi.

2. Eelkõige võib tunnistust kasutada selleks, et tõendada järgmist:

a) tunnistuses märgitud iga pärija või, kui see on asjakohane, annakusaaja õiguslik seisund ja/või õigused ning nende pärandiosad;

▼B

b) teatava pärandvara hulka kuuluva eseme määramine tunnistuses märgitud pärija(te)le või olemasolu korral annakusaaja(te)le;

c) tunnistuses märgitud isiku volitused testamenti täita või pärandit hooldada.

Artikkel 64

Tunnistuse väljaandmise pädevus

Tunnistus antakse välja liikmesriigis, mille kohtud on pädevad artikli 4, 7, 10 või 11 kohaselt. Tunnistust välja andev asutus on

a) artikli 3 lõikes 2 määratletud kohus või

b) muu asutus, millel on siseriikliku õiguse kohaselt pädevus pärimisasju menetleda.

Artikkel 65

Tunnistuse väljaandmise taotlus

1. Tunnistus antakse välja artikli 63 lõikes 1 osutatud isiku (edaspidi „taotleja”) taotlusel.

2. Taotleja võib taotluse esitamisel kasutada artikli 81 lõikes 2 osutatud nõuandemenetluse kohaselt kehtestatud vormi.

3. Taotluses esitatakse allpool loetletud teave, mis on taotlejale teada ja mis on vajalik selleks, et tunnistust välja andev asutus saaks tõendada nende asjaolude olemasolu, mille tõendamist taotleja soovib, ning taotlusele lisatakse kõikide asjakohaste dokumentide originaalid või koopiad, mis vastavad dokumentide õigsuse kindlakstegemiseks vajalikele tingimustele, ilma et see piiraks artikli 66 lõike 2 kohaldamist:

a) andmed surnud isiku kohta: perekonnanimi (sünninimi, kui see on asjakohane), eesnimi (eesnimed), sugu, sünnikuupäev ja -koht, perekonnaseis, kodakondsus, isikukood (kui see on asjakohane), aadress surma hetkel, surmakuupäev ja -koht;

b) andmed taotleja kohta: perekonnanimi (sünninimi, kui see on asjakohane), eesnimi (eesnimed), sugu, sünnikuupäev ja -koht, perekonnaseis, kodakondsus, isikukood (kui see on asjakohane), aadress ning olemasolu korral sugulus- või hõimlussuhe surnud isikuga;

c) kui see on asjakohane, taotleja esindaja andmed: perekonnanimi (sünninimi, kui see on asjakohane), eesnimi (eesnimed), aadress ja esindaja pädevus;

d) surnud isiku abikaasa või partneri ning, kui see on asjakohane, endis(t)e abikaasa(de) või endis(t)e partneri(te) andmed: perekonnanimi (sünninimi, kui see on asjakohane), eesnimi (eesnimed), sugu, sünnikuupäev ja -koht, perekonnaseis, kodakondsus, isikukood (kui see on asjakohane) ja aadress;

▼B

e) teiste võimalike surma puhuks tehtud korralduse kohaste ja/või seadusjärgsete soodustatud isikute andmed: perekonnanimi ja eesnimi (eesnimed) või organisatsiooni nimi, isikukood (kui see on asjakohane) ja aadress;

f) tunnistuse kavandatav eesmärk kooskõlas artikliga 63;

g) pärimisasja lahendava või selle lahendanud kohtu või muu pädeva asutuse kontaktandmed, kui see on asjakohane;

h) asjaolud, mis on aluseks taotleja nõudele saada pärandvara suhtes soodustatud isiku õigused ja/või õigusele täita surnud isiku testamenti ja/või õigusele hooldada surnud isiku pärandit;

i) teave selle kohta, kas surnud isik oli teinud surma puhuks korraldusi; kui dokumendi originaali või koopiat ei ole lisatud, siis teave originaali asukoha kohta;

j) teave selle kohta, kas surnud isik oli sõlminud abieluvaralepingu või lepingu seoses sellise suhtega, millel võib olla abieluga sarnane toime; kui sellise lepingu originaali või koopiat ei ole lisatud, siis teave originaali asukoha kohta;

k) teave selle kohta, kas mõni soodustatud isik on teinud avalduse seoses pärandi vastuvõtmisega või sellest loobumisega;

l) avaldus, milles kinnitatakse, et taotlejale teadaolevalt ei ole tunnistuses kinnitatavate asjaoludega seoses pooleli kohtuvaidlust;

m) muu teave, mida taotleja peab tunnistuse väljaandmiseks vajalikuks.

Artikkel 66

Taotluse läbivaatamine

1. Tunnistust välja andev asutus kontrollib pärast taotluse saamist taotleja poolt esitatud teavet ja avaldusi ning dokumente ja muid tõendeid. Asutus teostab selliseks kontrolliks vajalikku uurimist omal algatusel, kui see on nõutav või lubatud tunnistust välja andva asutuse riigi õiguse kohaselt, või palub taotlejal esitada täiendavaid asjakohaseid tõendeid.

2. Kui taotlejal ei ole olnud võimalik esitada asjakohaste dokumentide koopiaid, mis vastavad nende õigsuse kindlakstegemiseks vajalikele tingimustele, võib tunnistust välja andev asutus otsustada aktsepteerida teist liiki tõendeid.

3. Kui see on tunnistust välja andva asutuse asukohariigi õiguse kohaselt ette nähtud ja vastab selles esitatud tingimustele, võib tunnistust välja andev asutus nõuda andmete esitamist vande all või vannet asendava kinnitusega.

4. Tunnistust välja andev asutus võtab kõik vajalikud meetmed, et teavitada kõiki soodustatud isikuid tunnistuse taotlemisest. Kui see on vajalik tõendatavate asjaolude kindlakstegemiseks, kuulab tunnistust välja andev asutus ära kõik huvitatud isikud ning testamenditäitjad või pärandi hooldajad ning teeb avaldused, mille eesmärk on kutsuda muid võimalikke soodustatud isikuid üles kasutama oma õigusi.

▼B

5. Käesoleva artikli kohaldamisel annab liikmesriigi pädev asutus taotluse korral teise liikmesriigi tunnistust välja andvale asutusele teavet, mida säilitatakse eelkõige kinnistusraamatutes, perekonnaseisuregistrites ning surnu pärandit või surnuga seotud abikaasade varasuhet või võrdväärset varasuhet käsitlevaid dokumente või andmeid sisaldavates registrites, kui pädeval asutusel on siseriikliku õiguse kohaselt volitused anda teisele riiklikule asutusele sellist teavet.

Artikkel 67

Tunnistuse väljaandmine

1. Tunnistust välja andev asutus annab tunnistuse välja viivitamata vastavalt käesolevas peatükis kehtestatud korrale, kui tõendamist vajavad asjaolud on tõendatud kooskõlas õigusega, mida kohaldatakse pärimisele, või kooskõlas muu õigusega, mida kohaldatakse konkreetsetele asjaoludele. Asutus kasutab artikli 81 lõikes 2 osutatud nõuandemenetluse kohaselt kehtestatud vormi.

Tunnistust välja andev asutus ei anna tunnistust välja eelkõige järgmistel juhtudel:

a) kinnitatavad asjaolud on vaidlustatud või

b) tunnistus ei vastaks samu asjaolusid käsitlevale kohtuotsusele.

2. Tunnistust välja andev asutus võtab kõik vajalikud meetmed, et teavitada soodustatud isikuid tunnistuse väljaandmisest.

Artikkel 68

Tunnistuse sisu

Tunnistus sisaldab järgmist teavet ulatuses, mis on vajalik tunnistuse välja andmise eesmärgi täitmiseks:

a) tunnistuse välja andnud asutuse nimi ja aadress;

b) toimiku viitenumber;

c) asjaolud, mille alusel tunnistuse välja andnud asutus loeb ennast pädevaks tunnistust välja andma;

d) väljaandmise kuupäev;

e) andmed taotleja kohta: perekonnanimi (sünninimi, kui see on asjakohane), eesnimi (eesnimed), sugu, sünnikuupäev ja -koht, perekonnaseis, kodakondsus, isikukood (kui see on asjakohane), aadress ning olemasolu korral sugulus- või hõimlussuhe surnud isikuga;

f) andmed surnud isiku kohta: perekonnanimi (sünninimi, kui see on asjakohane), eesnimi (eesnimed), sugu, sünnikuupäev ja -koht, perekonnaseis, kodakondsus, isikukood (kui see on asjakohane), aadress surma hetkel, surmakuupäev ja -koht;

g) andmed soodustatud isikute kohta: perekonnanimi (sünninimi, kui see on asjakohane), eesnimi (eesnimed) ja isikukood (kui see on asjakohane);

▼B

h) teave surnud isiku poolt sõlmitud abieluvaralepingu kohta või vajaduse korral lepingu kohta, mille surnud isik sõlmis seoses sellise suhtega, millel on kohaldatava õiguse kohaselt abieluga sarnane toime, ning teave abikaasade varasuhte või võrdväärse varasuhte kohta;

i) pärimisele kohaldatav õigus ning kõnealuse õiguse kindlakstegemise aluseks olnud asjaolud;

j) teave selle kohta, kas pärimine on seadusjärgne või toimub pärimine surma puhuks tehtud korralduse alusel, sealhulgas teave asjaolude kohta, millel põhinevad pärijate, annakusaajate, testamenditäitjate või pärandi hooldajate õigused ja/või volitused;

k) vajaduse korral andmed iga soodustatud isiku tahteavalduse kohta seoses pärandi vastuvõtmisega või sellest loobumisega;

l) iga pärija pärandiosa ning vajaduse korral iga pärija õiguste ja/või talle kuuluva vara nimekiri;

m) iga annakusaaja õiguste ja/või talle kuuluva vara nimekiri;

n) pärija(te) ja vajaduse korral annakusaaja(te) õiguste piirangud, mis tulenevad pärimisele kohaldatavast õigusest ja/või surma puhuks tehtud korraldusest;

o) testamenditäitja ja/või pärandi hooldaja volitused ning volituste piirangud, kooskõlas pärimisele kohaldatava õiguse ja/või surma puhuks tehtud korraldusega.

Artikkel 69

Tunnistuse õiguslik toime

1. Tunnistusel on õiguslik toime kõikides liikmesriikides ilma ühegi erimenetluseta.

2. Eeldatakse, et tunnistusel näidatud asjaolud, mis on kindlaks tehtud kooskõlas pärimisele kohaldatava õigusega, või kooskõlas mis tahes muu õigusega, mida kohaldatakse konkreetsetele asjaoludele, vastavad tegelikkusele. Isikul, kes on tunnistuses märgitud pärija, annakusaaja, testamenditäitja või pärandi hooldajana, eeldatakse olevat tunnistuses märgitud õiguslik seisund ja/või tunnistuses nimetatud õigused või volitused, ilma ühegi muu nende õiguste või volitustega seotud tingimuse ja/või piiranguta peale tunnistuses märgitute.

3. Iga isik, kes tunnistuses esitatud teabe alusel teeb makse või annab vara üle isikule, kes on tunnistuse kohaselt volitatud makset või vara vastu võtma, loetakse astunuks tehingusse makset või vara vastu võtma volitatud isikuga, välja arvatud juhul, kui ta teadis, et tunnistuse sisu ei vasta tegelikkusele, või ei teadnud sellest mittevastavusest raske hooletuse tõttu.

4. Kui tunnistuses nimetatud isik, kellel on tunnistuse kohaselt õigus pärandvara käsutada, käsutab sellist vara teise isiku kasuks, loetakse see teine isik, kui tegutsetakse tunnistuses tõendatud teabe alusel, astunuks tehingusse asjaomase vara käsutamiseks volitatud isikuga, välja arvatud juhul, kui ta teadis, et tunnistuse sisu ei vasta tegelikkusele, või ei teadnud sellest mittevastavusest raske hooletuse tõttu.

▼B

5. Tunnistus on kehtiv dokument, mille alusel võib teha pärandvara käsitlevaid kandeid liikmesriigi asjakohasesse registrisse, ilma et see piiraks artikli 1 lõike 2 punktide k ja l kohaldamist.

Artikkel 70

Tunnistuse ►C3 kinnitatud ärakirjad ◄

1. Tunnistust välja andev asutus säilitab tunnistuse originaali ning väljastab taotlejale ja õigustatud huvi omavale isikule ühe või mitu ►C3 kinnitatud ärakirja ◄.

2. Tunnistust välja andev asutus peab artikli 71 lõike 3 ja artikli 73 lõike 2 kohaldamisel nende isikute nimekirja, kellele on lõike 1 kohaselt väljastatud ►C3 kinnitatud ärakirjad ◄.

3. Välja antud►C3 kinnitatud ärakirjad◄ kehtivad kuue kuu jooksul ning nende kehtivusaeg on ►C3 kinnitatud ärakirjas ◄ märgitud kehtivusaja lõppemise kuupäeva kujul. Nõuetekohaselt põhjendatud erandjuhtudel võib tunnistust välja andev asutus erandkorras otsustada, et kehtivusaeg on pikem. Nimetatud tähtaja möödumisel peab isik, kelle valduses on ►C3 kinnitatud ärakiri ◄ selleks et ta saaks kasutada tunnistust artiklis 63 nimetatud eesmärkidel, taotlema ►C3 kinnitatud ärakirja ◄ kehtivusaja pikendamist või taotlema tunnistuse välja andnud asutuselt uut ►C3 kinnitatud ärakirja ◄.

Artikkel 71

Tunnistuse parandamine, muutmine või tagasivõtmine

1. Tunnistust välja andev asutus parandab iga õigustatud huvi omava isiku taotlusel või omal algatusel tunnistuses esinevad tehnilised vead.

2. Tunnistust välja andev asutus, tegutsedes kas õigustatud huvi omava isiku taotlusel või omal algatusel, kui see on siseriikliku õiguse kohaselt võimalik, muudab tunnistust või võtab selle tagasi, kui on kindlaks tehtud, et tunnistus või selle üksikud andmed ei vasta tegelikkusele.

3. Tunnistust välja andev asutus teavitab tunnistuse parandamisest, muutmisest või tagasivõtmisest viivitamata kõiki isikuid, kellele on vastavalt artikli 70 lõikele 1 väljastatud tunnistuse ►C3 kinnitatud ärakirjad ◄.

Artikkel 72

Vaidlustamismenetlused

1. Tunnistust välja andva asutuse poolt vastavalt artiklile 67 tehtud otsuse võib vaidlustada iga isik, kellel on õigus tunnistust taotleda.

Tunnistust välja andva asutuse poolt vastavalt artiklile 71 ja artikli 73 lõike 1 punktile a tehtud otsuse võib vaidlustada iga õigustatud huvi omav isik.

Vaie esitatakse tunnistuse välja andva asutuse asukohaliikmesriigi õigusasutusele kooskõlas kõnealuse riigi õigusega.

2. Kui lõikes 1 osutatud vaidlustamise tulemusena tehakse kindlaks, et väljaantud tunnistus ei vasta tegelikkusele, siis pädev kohtuasutus parandab, muudab või võtab tunnistuse tagasi või tagab tunnistuse parandamise, muutmise või tagasivõtmise tunnistuse välja andnud asutuse poolt.

▼B

Kui lõikes 1 osutatud vaidlustamise tulemusena tehakse kindlaks, et tunnistuse väljaandmisest keeldumine oli põhjendamatu, tagab pädev kohtuasutus selle, et tunnistust välja andev asutus vaatab juhtumi uuesti läbi või teeb uue otsuse.

Artikkel 73

Tunnistuse õigusliku toime peatamine

1. Tunnistuse õigusliku toime võib peatada

a) tunnistuse välja andnud asutus, tegutsedes õigustatud huvi omava isiku taotlusel, kuni tunnistuse artikli 71 kohase muutmise või tagasivõtmiseni, või

b) kohtuasutus, tegutsedes selle isiku taotlusel, kellel on õigus vaidlustada tunnistust välja andva asutuse poolt vastavalt artiklile 72 tehtud otsus, kui selline vaidlustamine on menetlemisel.

2. Tunnistuse välja andnud asutus või vajaduse korral kohtuasutus teavitab tunnistuse õigusliku toime mis tahes peatamisest viivitamata kõiki isikuid, kellele on vastavalt artikli 70 lõikele 1 väljastatud tunnistuse ►C3 kinnitatud ärakirjad ◄.

Selle aja jooksul, mil tunnistuse õiguslik toime on peatatud, ei või välja anda ühtegi tunnistuse ►C3 kinnitatud ärakirja ◄.

VII PEATÜKK

ÜLD- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 74

Legaliseerimine või muu samalaadne formaalsus

▼C3

Käesoleva määruse raames liikmesriikides välja antud dokumentide suhtes ei nõuta legaliseerimist ega muu samalaadse formaalsuse täitmist.

▼B

Artikkel 75

Seos kehtivate rahvusvaheliste konventsioonidega

1. Käesolev määrus ei piira selliste rahvusvaheliste konventsioonide kohaldamist, mille osalisteks käesoleva määruse vastuvõtmise ajal on üks liikmesriik või mitu liikmesriiki ning mis käsitlevad käesoleva määrusega reguleeritud küsimusi.

Eelkõige kohaldavad Haagi 5. oktoobri 1961. aasta testamendi vormile kohaldatava õiguse konventsiooni osalisteks olevad liikmesriigid ►C3 testamendi, sealhulgas ühise testamendi vormilisele kehtivusele käesoleva määruse artikli 27 asemel jätkuvalt kõnealuse konventsiooni sätteid. ◄

2. Olenemata lõikest 1 on käesolev määrus liikmesriikidevahelistes suhetes ülimuslik konventsioonide suhtes, mis on sõlmitud üksnes kahe või enama liikmesriigi vahel, sellisel määral, mil need konventsioonid käsitlevad käesoleva määrusega reguleeritud küsimusi.

▼B

3. Käesolev määrus ei takista Islandil, Norral, Rootsil, Soomel ja Taanil kohaldada nendevahelist 19. novembri 1934. aasta konventsiooni, mis sisaldab rahvusvahelise eraõiguse sätteid pärimise, testamentide ja pärandvara valitsemise kohta, nagu seda on muudetud nende riikide valitsuste vahel 1. juunil 2012. aastal sõlmitud lepinguga, niivõrd kuivõrd konventsiooniga nähakse ette

a) pärandvara valitsemise (nagu see on määratletud nimetatud konventsioonis) menetluslikke aspekte ja konventsiooniga ühinenud riikide asutuste poolt sellega seotud abi andmist käsitlevad eeskirjad, ning

b) lihtsustatud ja kiirendatud menetlused pärimisasju käsitlevate kohtuotsuste tunnustamiseks ja täitmiseks.

Artikkel 76

Seos nõukogu määrusega (EÜ) nr 1346/2000

Käesolev määrus ei mõjuta nõukogu 29. mai 2000. aasta määruse (EÜ) nr 1346/2000 (maksejõuetusmenetluse kohta) ([1]) kohaldamist.

Artikkel 77

Avalikustamisele kuuluv teave

Liikmesriigid esitavad komisjonile lühikese kokkuvõtte pärimist käsitlevatest siseriiklikest õigusaktidest ja menetlustest eesmärgiga teha see teave üldsusele kättesaadavaks tsiviil- ja kaubandusasju käsitleva Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku kaudu; selline teave hõlmab muu hulgas teavet selle kohta, millised asutused on pädevad menetlema pärimisasju, ning teavet selle kohta, millistel asutustel on pädevus võtta vastu avaldusi pärandi, annaku või pärandi sundosa vastuvõtmise või sellest loobumise kohta.

Liikmesriigid esitavad samuti teabelehed, milles on loetletud kõik dokumendid või teave, mis on nende territooriumil asuva kinnisvara registreerimiseks tavaliselt nõutavad.

Liikmesriigid ajakohastavad seda teavet pidevalt.

Artikkel 78

Teave kontaktandmete ja menetluste kohta

▼C2

1. Liikmesriigid teatavad 16. novembriks 2014 komisjonile:

▼B

a) selliste kohtute ja asutuste nimed ja kontaktandmed, kes on pädevad menetlema kohtuotsuse täidetavaks tunnistamise taotlusi vastavalt artikli 45 lõikele 1 ja selliste taotluste kohta tehtud otsuste edasikaebusi vastavalt artikli 50 lõikele 2;

b) artiklis 51 osutatud edasikaebuse kohta tehtud otsuse vaidlustamise menetlused;

([1]) EÜT L 160, 30.6.2000, lk 1.

▼B

c) asjakohase teabe asutuste kohta, kes on pädevad välja andma tunnistust vastavalt artiklile 64, ning

d) artiklis 72 osutatud vaidlustamismenetlused.

Liikmesriigid teatavad komisjonile kõikidest hilisematest muudatustest kõnealuses teabes.

2. Komisjon avaldab lõike 1 kohaselt edastatud teabe *Euroopa Liidu Teatajas*, välja arvatud lõike 1 punktis a osutatud kohtute ja asutuste aadressid ning muud kontaktandmed.

3. Komisjon teeb lõike 1 kohaselt saadud teabe avalikult kättesaadavaks kõikide muude asjakohaste vahendite abil, kasutades eelkõige tsiviil- ja kaubandusasjades tehtava Euroopa õigusalase koostöö võrgustikku.

Artikkel 79

Artikli 3 lõikes 2 osutatud loetelu koostamine ja hilisem muutmine

1. Komisjon koostab liikmesriikidelt saadud teadete alusel artikli 3 lõikes 2 osutatud muude asutuste ja õigusala töötajate loetelu.

2. Liikmesriigid teatavad komisjonile kõikidest hilisematest muudatustest kõnealuses loetelus. Komisjon muudab loetelu sellele vastavalt.

3. Komisjon avaldab loetelu ja kõik selles edaspidi tehtud muudatused *Euroopa Liidu Teatajas*.

4. Komisjon teeb lõigete 1 ja 2 kohaselt saadud teabe avalikult kättesaadavaks kõikide muude asjakohaste vahendite abil, kasutades eelkõige tsiviil- ja kaubandusasjades tehtava Euroopa õigusalase koostöö võrgustikku.

Artikkel 80

Artiklites 46, 59, 60, 61, 65 ja 67 osutatud tõendite ja vormide koostamine ja hilisem muutmine

Komisjon võtab vastu rakendusaktid artiklites 46, 59, 60, 61, 65 ja 67 osutatud tõendite ja vormide koostamiseks ja hilisemaks muutmiseks. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artikli 81 lõikes 2 osutatud nõuandemenetluses.

Artikkel 81

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.

▼B

Artikkel 82

Läbivaatamine

Komisjon esitab 18. augustiks 2025 Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele aruande käesoleva määruse kohaldamise kohta, sealhulgas hinnangu praktilistele probleemidele, mis on esinenud eri liikmesriikides pärimisasjades samaaegselt sõlmitud kohtuväliste kokkulepetega või ühes liikmesriigis sõlmitud kohtuvälise kokkuleppega samal ajal teises liikmesriigis sõlmitud kohtuliku kokkuleppega. Vajaduse korral lisatakse aruandele ettepanekud käesoleva määruse muutmiseks.

Artikkel 83

Üleminekusätted

1. Käesolevat määrust kohaldatakse 17. augustil 2015 või hiljem surnud isikute vara pärimisele.

2. Kui surnu oli enne 17. augustit 2015 valinud oma pärandile kohaldatava õiguse, on valik kehtiv, kui see vastab III peatükis sätestatud tingimustele või kui valik on kehtiv rahvusvahelise eraõiguse sätete kohaldamisel, mis kehtisid valiku tegemise ajal riigis, kus oli surnu ►C3 harilik viibimiskoht ◄, või mis tahes riigis, mille kodakondsus surnul oli.

3. Enne 17. augustit 2015 surma puhuks tehtud korraldus on lubatud ning sisuliselt ja vormiliselt kehtiv, kui see vastab III peatükis sätestatud tingimustele või kui korraldus on lubatud ning sisuliselt ja vormiliselt kehtiv rahvusvahelise eraõiguse sätete kohaldamisel, mis kehtisid korralduse tegemise ajal riigis, kus oli surnu ►C3 harilik viibimiskoht ◄, või mis tahes riigis, mille kodakondsus surnul oli, või selles liikmesriigis, mille asutus menetleb pärimisasja.

4. Kui korraldus surma puhuks tehti enne 17. augustit 2015 õiguse kohaselt, mille surnu võinuks valida käesoleva määruse kohaselt, loetakse see valituks pärandile kohaldatavaks õiguseks.

Artikkel 84

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 17. augustist 2015, ►C1 välja arvatud artiklid 77 ja 78, mida kohaldatakse alates 16. novembrist 2014, ◄ ning artiklid 79, 80 ja 81, mida kohaldatakse alates 5. juulist 2012.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja aluslepingute kohaselt liikmesriikides vahetult kohaldatav.